Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 200. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ЖОВТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 18, 1956. No. 200. VOL. LXIII.

ДОЛЛЕС, НІКСОН, ДЮЇ ЗАСУДЖУЮТЬ ПРОПОЗИЦІЇ СТІВЕНСОНА ЩОДО ВОДНЕВОЇ БОМБИ

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес, віце-президент Ричард Ніксон, бувший республіканський кандидат на президента і губернатор Ню Йорку Томас Дюї та ряд інших республіканських лідерів гостро засудили пропозиції демократичного кандидата на президента, Адлея Стівенсона, відносно припинення дальших пробних експльозій водневої бомби, вважаючи ці пропозиції загрозою для американської безпеки. Стівенсон зокрема з'ясував ці свої пропозиції у своєму телевізійному виступі минулого понеділка, 15-го жовтня, кажучи, що ці пробні експльозії виділяють небезпечну для людства отрую і вважаючи, що коли Америка припинить такі експльозії, то цим вона дасть доказ доброї волі і переломить „мертву точку" в справах міжнародного роззброєння. Державний секретар Доллес, відповідаючи на ці пропозиції під час пресової конференції, ствердив тільки, що президент Айзенгавер і його адміністрація зробили все можливе, щоб добитись міжнародної контролі тієї жахливої зброї і якщо ці заходи не мали успіху, то це вже не американська вина. Він рівночасно дав до зрозуміння, що проблеми атомової і водневої зброї належать до тих, про які всього не говориться, і тому теж він вважає виступ та твердження Стівенсона за некомпетентні. Гостріше виступили проти пропозицій Стівенсона віце-президент Ніксон і Дюї. Ніксон, відповідаючи на запити кореспондентів у Форт Вейн в Індіяні, в першу чергу ствердив, що Стівенсон в своєму останньому виступі вже дещо злагіднив свої пропозиції в цій справі, однак і їх Ніксон вважає за „загрозливу політичну гру з американською безпекою." Ніксон думає, що Стівенсон „забув" про те, що велика американська перевага в ядровій зброї є „принциповою користю" Америки та вільного світу в теперішньому „великому конфлікті" з комунізмом, а Стівенсон пропонує добровільно зректись тієї переваги. Найгостріше виступив проти пропозицій Стівенсона бувший губернатор Ню Йорку, Томас Е. Дюї, називаючи ці пропозиції „запрошенням до національного самогубства." „В обличчі комуністичної диктатури, рішеної завоювати світ, — ми не можемо дозволити собі на загрозу втрати нашої атомової переваги на базі побожних надій або в погоні за політичними аплявзами" — говорив Дюї. Пригадуючи слова Стівенсона, що коли б Совєтський Союз не пішов слідом Америки і продовжував свої проби з водневою бомбою, то Америка могла б ці проби відновити впродовж вісімох тижнів, Дюї пригадав, що американська фльота в Перл Гарбор була знищена впродовж вісімох мінут. Він так само пригадав Стівенсонові, що Москва може продовжувати свої проби з малими водневими бомбами так, що Америка не матиме можливостей їх виявляти і за ними слідкувати. Пропозиції Стівенсона відносно водневої бомби Дюї вважає за зокрема загрозливі для національної безпеки ще й тому, що Стівенсон рівночасно пропонує теж і скасування обов'язкової військової служби і тим самим зменшення чисельного складу американських збройних сил.

СТІВЕНСОН ПРОДОВЖУВАТИМЕ СВОЮ КАМПАНІЮ В СПРАВІ ВОДНЕВОЇ БОМБИ

Шикаґо, Ілл. — Адлей Стівенсон, демократичний кандидат на президента країни, рішив продовжувати свою кампанію в користь припинення дальших проб з водневою бомбою, без уваги на політичний результат такого його становища. До продовжування цієї кампанії в принциповій і практичній площині мали заохотити демократичного прапороносця численні прихильні відгуки на його понеділковий виступ в цій справі, які він одержав поштою, телеграфом і телефоном. Становище Стівенсона підтримали, зокрема, деякі науковці з міжнародною репутацією, між ними д-р Генрі де Вулф Смит, відомий атомовий спеціяліст з Принстонського Інституту, п'ятьох атомових фізиків з Арґонських Національних Лябораторій, як теж група атомових спеціялістів з Каліфорнійського Технологічного Інституту. В перших днях після свого виступу, Стівенсон одержав понад 200 телеграфічних ґратуляцій від цілого ряду визначних демократів, в цьому від нюйоркського губернатора Гарримана, сенатора Лімена та багатьох інших губернаторів, сенаторів і конґресменів. З підтримкою пропозицій Стівенсона, зокрема виступив демократичний кандидат на віце-президента, сенатор Кіфовер, на пресовій конференції в Ню Йорку. Він, м. ін. твердив, що сама пробна експльозія більшої водневої бомби може зрушити землю із її осі на 16 ступнів, що змінило б пори року та викликало інші комплікаці. Кіфовер каже, що він набрав такого переконання під час свого урядування на пості голови сенатського підкомітету збройних сил. Тому він підтримує пропозиції Стівенсона, що Америка повинна припинити дальші проби з водневою бомбою і оперти на цьому свою нову акцію, щоб добитись міжнародної контролі тієї жахливої зброї.

В АМЕРИЦІ

● **В державному суді в Ню Йорку** вже шостий день переслухують капітана затопленого корабля „Андреа Дорія", Пієро Калямай. Представник шведського корабля „Стокгольм" намагається послабити зізнання італійського капітана, наче виключна вина за зудар тих кораблів — по стороні „Стокгольму".

● **У бразилійському** парляменті проурядовий посол витягнув револьвер і пробував застрелити опозиційного посла Карльоса Лячерду, який, перебувши рік на добровільному засланні в ЗДА, вернувся недавно до Бразилії і виголосив гостру промову проти уряду. Інші посли роззброїли войовничого колеґу, а голова парляменту перервав засідання, щоб схвильовані законодатці заспокоїлись.

● **Найвищий Суд** відмовився перевіряти правильність стейтового закону в Савт Каролайні, на основі якого народні школи в повіті Самтер відмовляються приймати дітей тамошньої колонії, відомої під назвою „турків". Це — американці нібито турецького походження, які мають трохи темнішу шкіру і тому не прийняті місцевими білими до свого гурту. Мають власні школи, але процесуються проти дискримінації їх і проти шкільної сеґреґації.

● **Ерл Бравдер**, голова комуністичної партії в Америці за останньої світової війни, скинений з того становища на бажання Москви ніби за його занадто неслухняну політику, звернувся з закликом до свого колишнього партійного противника, Нормана Томаса, організувати новий „лівий рух" в Америці. Цей останній буцімто призадумується над проєктом Бравдера.

АЙЗЕНГАВЕР ПЕРЕД СВОЇМ ВІДЛЕТОМ НА ЗАХІД

У вівторок 16 жовтня през. Айзенгавер почав свою п'ятиденну поїздку по західніх стейтах. На фото: през. Айзенгавер і його дружина на летовищі у Вашинґтоні перед їхнім відлетом до Міннеаполіс у Міннесоті.

АЙЗЕНГАВЕР СТВЕРДЖУЄ ДОСЯГНЕННЯ В УТРИВАВЛЕННІ МИРУ І В ДОПОМОЗІ ФАРМЕРАМ

Міннеаполіс. — Президент Айзенгавер, почавши у вівторок 16 жовтня ц. р. свою п'ятиденну поїздку по західніх стейтах, виступив із промовами до 12,000 людей у Міннеаполісі і до 10-тисячної юрби у Ст. Пол, в яких підкреслив досягнення свої і свого уряду в справі утримання миру й успіхи в ділянці допомоги для фармерів. През. Айзенгавер заатакував гостро „плачучих політиків" за їхню безупинну опозицію до всіх позитивних почннів і діл уряду, який — наприклад — в ділянці атомової енергії докладає всіх зусиль для того, щоб поставити атом не на знищення, але на конструктивну службу нашої цивілізації. Відповідаючи на виступи Стівенсона, що уряд Айзенгавера не зробив нічого в справі забезпечення й утривалення миру, през. Айзенгавер заявив, що відповідь на цей закид може дати кожен американець, який усвідомлює і бачить різницю між сьогоднішнім часом і днями, коли опубліковано довжелезні списки вбитих і поранених у корейській війні. Що ж до фармерської політики уряду, то Айзенгавер ствердив, що уряд своїми починами і плянами дав можливість фармерам дивитися з вірою в айбутнє. Закиди демократичних опонентів, що він і його уряд є проти малих фармерів, Айзенгавер назвав нісенітницею. Навпаки — ствердив Айзенгавер — він стояв і стоїть завжди на становищі, що основою американського сільського господарства є однородинна фарма, так, як родина, є наріжним каменем усієї американської суспільности. Після виголошення своїх промов Айзенгавер відбув поїздку по менших місцевостях Міннесоти, де, як оцінюють обсерватори, зустрічало його 300,000 осіб. З Міннесоти Айзенгавер виїхав до Сітл у стейті Вашинґтон.

Комунізм на Гаваях може стати поважною загрозою для ЗДА

Вашинґтон. — Сенатська комісія внутрішньої безпеки, представники якої перевели на Гаваях низку переслухань в справі комуністичної діяльности, опублікувала рапорт, в якому стверджує, що комунізм на Гаваях у випадку якоїсь кризи чи небезпеки війни може стати поважною загрозою для З'єдинених Держав Америки. Головною базою комуністичної діяльности на Гаваях є міжнародна спілка портових вантажників і крамничних службовців, виключена з Конґресу Індустрійних Організацій (КІО) і незалежна, значить не зв'язана з робітничою центральною спілкою АФП-КІО, спілка „Юнайтед Паблік Воркерс". Стверджено також, що комуністична партія ЗДА приділяє багато уваги комуністичному рухові на Гаваях, підтримуючи його передусім людьми, значить, поповнюючи провідний актив згаданих *спілок провідниками* і пропаґандистами.

● **Батько демократичного губернатора стейту Кентокі, А. Б. Чандлера**, Джозеф Чандлер, демонстративно носить відзнаку „Я — за Айзенгавера" і веде аґітацію, ворожу поглядам свого сина.

● **Сенатор Майк Мансфілд**, демократ з Монтани і член сенатської Комісії закордонних зв'язків, публічно дуже гостро скритикував американську політику в справі Суезу, кажучи, що вона є „угодівством у відношенні до ароґанції єгипетського диктатора".

З пошкодженого пасажирського літака на Пацифіку врятовано всіх пасажирів і залогу

Сан Франсіско. — Великий пасажирський літак летунської служби Пан-Амерікен Ейрвейс „Суверен неба" був примушений внаслідок унерухомлення двох головних моторів осісти на хвилях Тихого океану під час свого лету з Гонолюлю до Сан Франсіско. Пілоти літака вдержували його чотири і пів години в повітрі — від 3.40 до 8.14 ранку — кружляючи над аеронавтичною стацією біля якої відбував службу катер „Пончартрен", щоб могти осісти за дня на морі і тим вможливити рятування пасажирів і залоги. Осів цей літак на морі 1,150 миль на південний захід від Сан Франсіско. Усіх 31 пасажирів, з-поміж яких тільки п'ятеро зазнали легких поранень, і всю залогу врятував вищезгаданий катер аеронавтичної служби, який одержав потому від свого керівництва доручення перевезти врятованих до Сан Франсіско. Негайно після підібрання з моря усіх пасажирів, які були заосмотрені в рятувальні блюзи і пояси, літак затонув.

Капітан Ричард Огг, пілот літака „Суверен неба", що врятував життя всієї залоги і пасажирів

Війська Іраку готові вступити до Ізраїлю

Єрусалим. — Пересторога Англії під адресою Ізраїлю, що вона активно боронитиме Йорданію на випадок ізраїльської агресії, та водночас оприлюднення пляну, щоб до Йорданії вступили в характері союзницьких військ сильні відділи армії Іраку, викликали голосний відгук однаково в ізраїльських, як і єгипетських політичних колах. Ізраїль заявив, що вмарш іракських військ до Йорданії, яка сусідує з Ізраїлем, вважатиме ворожим проти себе актом, який перекреслить автоматично ізраїльсько-йорданське перемир'я, бо Ірак не підписав договору про перемир'я. Також Єгипет є проти того пляну, хоч з інших причин: між Іраком і Єгиптом ведеться віддавна суперництво за провід в арабському світі на Середньому Сході і війська Іраку в Йорданії означали б скріплення престижу Іраку коштом впливів Єгипту. Тому, що Ірак зв'язаний союзом з Англією через спільну участь в Багдадському пакті, єгипетська преса обвинувачує Англію, що це її така гра, обрахована на послаблення політичного значення Єгипту. Король Йорданії Гуссейн і король Іраку Фейсал — це кузени з тієї самої династії Гашемітів. Ірак офіційно повідомив, що ніяких військ до Йорданії не вислав, а тільки перевів їх перегрупування над йорданським кордоном, на випадок наїзду Ізраїлю на Йорданію.

Совєти відкличуть своє „вето" щодо вступу Японії до ОН

Москва. — Совєтський прем'єр Булґанін заявив, що совєтський делеґат в Раді Безпеки не голосуватиме проти прийняття Японії у члени Об'єднаних Націй. Булґанін зробив свою заяву у розмові з журналістами під час прийняття в афганському посольстві. Він висловився дуже оптимістично про вигляди нових японсько - совєтських мирових переговорів, які ведуться тепер з участю самого японського прем'єра Іхіро Гатоями. На першому діловому засіданні обрано відразу „ділову комісію" для сформулювання всіх тих точок договору, щодо яких прийшло було вже до порозуміння впродовж затяжних дотеперішніх розмов. З совєтського боку засідає в тій комісії Ґромико, а з японської — спеціяльний амбасадор Матсумото, який вів був переговори сам у Лондоні, а потім асистував міністрові закордонних справ Шіґемітсу в Москві. Нез'ясованою далі справою є японська вимога щодо звороту бодай деяких островів, що їх загарбали большевики вже після капітуляції Японії перед Америкою.

Неясний підхід Москви до Ізраїлю

Москва. — Цілком ясний, здавалося, образ совєтської політики у відношенні до Єгипту та Ізраїлю у зв'язку з Суезьким каналом, особливо на тлі поведення Шепілова на першій Лондонській конференції і на останній Раді Безпеки ОН, — закаламутив Анастас Мікоян заявою в користь ізраїльських претенсій до Суезу. Мікоян заявив, що Ізраїль повинен мати рівні з усіми іншими державами права у висиланні своїх кораблів на Суезький канал та що Єгипет, знаціоналізувавши управління Суезького каналу, певне припинить свою дискримінаційну практику у відношенні до ізраїльських кораблів. Така заява одного з найвпливовіших „колективних диктаторів" Кремлю у розмові з закордонними журналістами на прийнятті в афганському посольстві у Москві, викликала велике зацікавлення, як можливість зміни совєтського становища в справі Суезу. До цього часу совєтська преса й усі совєтські речники дбайливо промовчували всі ізраїльські скарги проти Єгипту за бойкотування ізраїльських кораблів, чи тих, які плили до ізраїльських портів.

В Італії не довіряють лівим соціялістам

Рим. — Італійські християнські демократи, найбільша італійська політична партія, надалі вважає комуністів своїм „ворогом число 1" і не припиняє боротьби проти них без уваги на антисталінський курс в Москві — заявив генеральний секретар тієї партії, Амінторе Фанфані, який тільки що вернувся із довших відвідин в ЗДА, де урядові американські кола ставились до нього, як до майбутнього прем'єра Італії. Фанфані виголосив велику промову на першому засіданні шостого конґресу названої партії, при чому він багато місця присвятив актуальним переговорам між правими і лівими соціялістами про злиття. Християнсько-демократична партія — заявив Фанфані — противиться поширюванню урядової коаліції „наліво", що — як пояснюють коментарі — означає нехіть теперішнього уряду Сені до урядової коаліції також лівих соціялістів Ненні. Фанфані перестеріг правих соціялістів Джузеппе Сараґата, які перебувають в урядовій коаліції, щоб вони вважали на небезпеку, яка грозить через злуку з прокомуністичними лівими соціялістами. Сам П'єтро Ненні, мовляв, внаслідок свого десятирічного досвіду щодо вартости комуністичного союзника може дійсно хоче зірвати той союз, але фанатичні прокомуністичні звеличники з його партії не швидко змінять свої орієнтації.

У королівській родині в Голляндії нема роздору

Гааґа. — Урядова пресова аґенція повідомила „з цілком авторитетного джерела", що королева Юліяна „засягне дальших порад" у свого чоловіка, князя Бернарда, в справі персональних змін на королівському дворі, коли тільки князь Бернард повернеться з своєї подорожі до З'єдинених Держав. Князь Бернард знаходиться від кількох тижнів у подорожі по Ґанґанайці, а вернеться до Голляндії у цьому тижні, щоб бути під час відвідин в Голляндії президента Тумбана з Ліберії, а в суботу 19 жовтня відлітає до ЗДА, щоб вернутись до Гааґи на 1 листопада. Згадане півофіційне повідомлення стоїть у зв'язку з новими газетними спліткамн про дальший дисонанс в королівській родині. Королева — сказано у тих вістках — не дотримала постанов, узгіднених спеціяльною королівською комісією, за якими вона мала відмовитись від дальших зв'язків зі знахоркою Ґретою Гофманс та звільнити з персоналу на королівському дворі членів створеної довкола особи Ґрети Гофманс кліки, яка своїми інтиґами та окремою політичною грою доводила до конфліктів між урядом і королевою та між королевою і князем. Відповідальні голляндські часописи обурюються на одного з членів королівського двору, що це він подав такі вістки до сенсаційного англійського часопису. Його запереченню не вірять, і він ніби має відійти геть. В Голляндії настав вже врешті, після тяжкої кризи, новий уряд під проводом давнього прем'єра, соціяліста д-ра Кіллема Дресса.

ДОЛЛЕС ПІДКРЕСЛЮЄ МИРНІ ЦІЛІ ЗДА НА БЛИЗЬКОМУ І СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Вашинґтон. — „Думаю, що зроблено добрий поступ в напрямку справедливої і мирної розв'язки Суезької кризи. Рада Безпеки Об'єднаних Націй прийняла одноголосно 6 принципів, які повинні керувати розв'язкою. Це здорові принципи і якщо будуть успішно переведені в життя, то здійснять те, чого власне й хотіли головні користувачі каналу. Для мене найкращим принципом є той, який каже, що адміністрування каналом повинно бути відмежоване від політики будь-якої держави. Це було в пропозиціях, прийнятих у Лондоні в минулому місяці серпні і тоді тому принципові спротивився Совєтський Союз. Рада Безпеки ствердила також, що не повинно бути ніякої дискримінації, явної, ані скритої. Хоч проти другої частини французько - англійської резолюції закладено було протест, проте факт, що дев'ять держав на 11 членів Ради голосували за нею, дав їй поважну моральну підтримку. Можемо сподіватися, що зв'язки з Єгиптом будуть розвиватись по лінії, визначеній отією резолюцією".

Таку заяву склав державний секретар Дж. Ф. Доллес на своїй останній пресовій конференції у вівторок 16-го жовтня ц. р. Запитуваний приявними журналістами він вертався до справи Суезького каналу ще кількакратно в ході пресової конференції. По суті, всі його відповіді зводились до оптимізму, дарма що він підкреслював також трудність проблеми і застерігся, що ніхто не всилі твердити з цілою певністю, що прийде до мирної та згідливої розв'язки. Доллес заявив м. ін., що коли почне діяти Асоціяція користувачів Суезького каналу, то американські кораблі впдачуватимуть до каси Асоціяції оплати за переїзд каналом. Він покликався на недавню заяву Мікояна щодо права Ізраїлю, як кожної держави у світі, користуватись Суезьким каналом і тому, мовляв, прийняті принципи Радою Безпеки охоплюють також претенсії Ізраїлю. У справі теперішньої напруженої ситуації на Середньому Сході та проєкту, щоб до Йорданії ввійшли війська Іраку, Доллес не хотів заявитись. Він підкреслив, що це дуже „делікатна і складна справа", якої стосується ціла низка договірних документів: англо-йорданський пакт взаємної допомоги, англо - іракський пакт допомоги через спільну приналежність до Багдадського пакту, договір взаємної допомоги між арабськими державами і договір про перемир'я між Ізраїлем та арабськими державами, з виключенням Іраку. Америка, мовляв, не зв'язана з ніодним із тих пактів і тому роля Америки в отому конфлікті не може бути активна ані вирішна. Зате державний секретар потвердив, що надалі важною залишається заява Президента, що З'єдинені Держави поспішать з допомогою кожній нападеній державі на Середньому Сході, без уваги на те, котра це держава і хто її нападе; Президент покликався тоді на конституційні приписи, узалежнивши своє рішення від постанови Конґресу. З інших справ — Доллес запевнив, що ЗДА зроблять з свого боку все, щоб допомогти Японії вступити в члени Об'єднаних Націй.

Із справ, що заторкують внутрішню політику і виборчу кампанію, порушено на тій конференції тільки заяви А. Стівенсона щодо припинення пробних вибухів водневої бомби, — про що мова на іншому місці.

Аденауер зреорганізував свій уряд

Бонн. — Канцлер Аденауер проголосив нову лісту свого уряду, заявивши при цьому, що його зреорганізований уряд має „продовжувати німецьку політику з поновленою силою". У новому західньо-німецькому уряді нема чотирьох колишніх міністрів та скасовано два, окремі до цього часу, державні ресорти. Найважнішою зміною є димісія дотеперішнього організатора нової німецької армії Теодора Блянка і призначення міністром оборони Франца Штравса, який досі займався проблемами атомової енерґії. Франц Штравс має бути прихильником пляну зменшення проєктованої 500.000-ої кількости вояків у новій німецькій армії, щоб зате вивінувати ту армію ядровою зброєю. Він виступить з цим проєктом на найближчому засіданні Ради НАТО. Всупереч попереднім часописним заповідям, д-р Гайнріх фон Брентано, міністер закордонних справ, залишився на тому самому становищі, а не став віце-канцлером. Д-р Франц Блюхер, який буцімто мав вийти з уряду, залишився на становищі віце-канцлера. Деякі міністерства скомасовано. Новий уряд нараховує 15 міністрів. Аденауер залишився надалі вирішною в ньому особою.

В СВІТІ

● **Цьогорічні жнива** в Совєтах принесли — за твердженням Хрущова — рекордову кількість зерна. В порівнянні з минулим роком цьогорічний врожай буцімто більший на більйон пудів і колгоспи та радгоспи вже здали на державні склади 3,500,000,000 пудів (56,000,000 тонн) збіжжя. Проте, Хрущов заявив, що докладну статистику врожаю можна буде мати не раніше, як у січні 1957 р., бо в деяких совєтських „республіках" ще й досі тривають жнива.

● **Столиця Індії**, Ню Делі, заповнена поводянами: коло 50,000 мешканців басейну ріки Сумна, яка виступила з берегів втекли з своєю худобою та доробками до столиці і розтаборились по публічних парках та садах.

● **В Японії** відкрито найбільшу у тій країні й одну з найбільших у світі греблю, що коштує $100,000,000. Америка дала була Японії довготермінову позику $7,000,000 на закуп машин, потрібних для будови і оплати американських фахівців, що здійснювали проєкт греблі.

● **З комуністичного Китаю** не припиняється втеча до Гонг Конґу людей, які не зважають на всі перешкоди, створені комуністами у прикордонній смузі. Англія офіційно запротестувала проти вживання комуністичною сторожею пальної зброї проти втікачів. Минулого тижня на очах англійців убито одного втікача й кільканадцять ранено.

● **Комуно - мадярське радіо** повідомило про невдалу спробу трьох пасажирів літака, що вилетів з летовища під Будапештом, оволодіти літак і скерувати його на захід. Аґенти мадярської комуністичної поліції, що були між пасажирами, одного „саботажника" застрелили, а двох інших ранили. У стрілянині, яка відбулась в літаку під час лету, було багато поранених. 13 липня ц. р. семеро мадярських студентів заволоділи літаком і прилетіли до Баварії.

● **На світовому конкурсі** краси, що відбувся в Лондоні, „найкращою жінкою світу" вибрано „королеву краси Німеччини", 20-річну Петру Шурман. На друге місце вийшла американська „королева", 20-річна студентка з Оренджбурґу в Савт Каролайні, Бетті Лейн Черрі. Третє місце добула красуня Заслі з Ізраїлю.

● **11 індійських вуглекопів** біля Калькути 20 днів перебували у залитій водою копальні, схоронившись в ґалерії, куди не досягла вода і якимсь чудом допливало свіже повітря. До часу, поки їх врятували, робітники живилися рибою, що разом із водою з ріки потрапила до копальні.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОБЛЕМА ВОДНЕВОЇ БОМБИ

Адлей Стівенсон має повну рацію, що проблема водневої зброї куди важливіша від багатьох інших проблем, як, напр., проблема злочинности серед молоді чи будови шкіл, бо з введенням у найближчу війну водневої зброї загрожує загибіль всьому людству. Цим, так би мовити, універсального характеру арґументом демократичний кандидат на президента відкинув — читаємо в часописах — поради декого із стратегів його передвиборчої кампанії, щоб не заторкувати проблеми водневої зброї в дальшій виборчій аґітації. Наслідком такої постави А. Стівенсона був його виступ в Шикаго у неділю 15 ц. м., присвячений в цілості якраз згаданій проблемі і переданий через радіо-телевізійну сіть. І він не тільки не відступив від своєї давнішої суґестії припинити експериментальні вибухи водневих бомб, але й підкреслив, що своїм першим завданням, якщо стане президентом, буде вважати заходи для осягнення міжнародного порозуміння щодо припинення таких експериментальних вибухів.

Коли читати арґументацію Стівенсона — вона досить переконлива. Сперта на принципах гуманітаризму, вона рівночасно признає важливість ядрової зброї для оборонної сили країни і застерігається, що ніяке роззброєння чи обмеження розвитку нових родів зброї неможливе без попередньої міжнародної системи контролі. Проте, щодо припинення пробних водневих вибухів, він твердив, що „державній безпеці це мало загрожувало б, бо коли б інша держава переводила дальші пробні вибухи, то ми знали б про це і, як я вже сказав, не мали б іншого вибору, як відновити й собі такі самі досліди". З усіх арґументів, наведених Стівенсоном, найповажніші такі: пробні вибухи водневих бомб затруюють атмосферу і тому шкідливі для живих створінь; роля Америки, як лідера в розв'язанні всіх великих проблем світу, диктує їй обов'язок шукати виходу з тієї „сліпої вулиці", в яку зайшла проблема роззброєння взагалі, а ядрової зброї зокрема, і — „нема чого чекати", коли дві інші великодержави, які мають водневі бомби — СССР і Англія — виявили принципову згоду припинити пробні вибухи. Насправді Англія заповіла, що лише в наступному році переведе перший вибух водневої бомби.

Проте, слухаючи всю ту дискусію, в американського виборця створюється неприємне враження, що обмірковується публічно таку суто фахову військову проблему, та ще й тісно пов'язану з безпекою країни і її закордонною політикою, — на цілком аматорському „цивільному" рівні. Згідно з твердженнями деяких фахівців, не можна мати абсолютної певности щодо можливостей перехоплювати і стверджувати кожний вибух ядрової зброї в СССР. Мовляв, поминаючи велетенські простори совєтської імперії, силу енерґії, приховану в одній великій бомбі, можна розкласти на кілька менших, що їх експериментальних вибухів неможливо визначити з американських заморських баз. Далі, твердження Стівенсона, що досліди над новою зброєю можна переводити, а треба тільки припинити вибухи водневих бомб, є внутрішньою суперечністю, бо, згідно з твердженнями фахівців всі лябораторійні досліди із застосуванням ядрової енерґії для військових цілей мусять завершуватись розладовуванням тієї вибухової енерґії, отже без таких вибухів неможливі й дальші досліди. Неможливо також встановити такої системи міжнародної контролі, яка ґарантувала б, що Совєти не будуть далі вдосконалювати й урізноріднювати своєї ядрової зброї — без відома зовнішнього світу, і коли б ЗДА льояльно додержували такого порозуміння, то могли б швидко залишитись позаду Совєтів, із понурою перспективою власної заглади.

З таких і подібних міркувань важко погодитись із становищем Адлея Стівенсона. Адже він базує свою пропозицію, висловлену вперше ще 21 квітня ц. р. і з того часу вперто повторювану, на вірі, що взагалі можна „договоритись" з большевиками у такій справі, як міжнароднє роззброєння, чи, вилучене з нього, припинення пробних вибухів ядрової зброї. „Дійсне роззброєння — говорив буквально А. Стівенсон в останній понеділок у Шикаго — це значить універсальне роззброєння, — відкритий світ, без будь-яких таємних армій, без будь-якої таємної зброї і, в наслідку, без військових таємниць". І Стівенсон поручає американській політиці — конкретно президентові ЗДА — змагати до такої цілі. Автоматично зринає сумнів: чи такий образ ідеального роззброєння в сучасному світі, де третина людства опанована комуністичними диктаторами, не є наївно-фантастичний?! Чи після сумного досвіду з минулорічним „духом Женеви" можна рекомендувати поглиблювання того „духа" ще й у військовій ділянці?! Моральний провід Америки у світі вимагає від неї поборювати комунізм всіми засобами, а не шукати з ним ілюзоричних „порозумінь".

СУЕЗ І ГОСПОДАРСЬКЕ СТАНОВИЩЕ АНГЛІЇ

Недарма прем'єр королівської Англії Іден сказав, що „Суез — це справа життя і смерти Англії". Суезький конфлікт — це не справа сама у собі. З Суезом зв'язується багато проблем, а докладно — вся господарська і політична ситуація на Близькому Сході. Вже тепер Ливан загрожує націоналізацією нафтопроводів. Якщо таке становище займуть і інші країни близької Азії, що є постачальницею нафти в західній світ, тоді це великий і рішальний удар для Заходу.

Головний удар — це для Англії, для її економіки. Якщо Англія втратить Суезький канал, тоді сирівці, які імпортує англійська індустрія, подорожчають, а тим самим подорожчає й англійський експорт. Експорт для Англії — це життьова проблема, без експорту Англія не може жити. Тим то Англія не може дозволити собі на найменший відступ у здобуванні світових ринків, де головним конкурентом її є Західня Німеччина.

Західня Німеччина, яка отягається від військової служби і від мілітарної відбудови, рішуче стала до господарської розбудови. Сотні й тисячі німецьких торговельних аґентів діють по всьому світі, здобуваючи відборців для німецької продукції, яка з кожним днем зростає. Німеччина старається здобути ті ринки, де раніше панувала Англія чи Франція. Німецькі торговельні представники в Індонезії, в Індо-Китаї, де є такий важливий товар, як кавчук, проявляють максимальну активність. Про експансію німецької економіки на Південну Америки пише преса; в Чіле німці вкладають у тамошнє господарство свої інвестиції. І всюди мають вони великі торговельні успіхи. Фірма Золінґена постачає свої металеві продукти на весь Близький Схід, витискуючи англійську фірму Шефілд. Порцеляна Розенталя вибила з ринку англійську „китайську порцеляну". Ще такий парадокс: в кінотеатрах англійських колоній надають англійський гимн через голосники Телефункен. Статистика каже, що німецький експорт збільшився втроє за останніх п'ять років і Німеччина тепер дорівняла Англії в експорті, поступаючись лише перед З'єдиненими Державами.

В 1955 році Німеччина мала промислову надвишку на 286 мільйонів дол. В той час Англія мала дефіцит у висоті 985 мільйонів дол. Золоті і долярові резерви Німеччини становлять тепер 3.7 більйона дол., а Англії — лише 2.2 більйона. Уділ Західньої Німеччини в експорті мануфактури піднісся з 13.3% на 15.6%, а Англії впав з 21.3% на 19.8%. Експорт німецьких автомашин перейшов висоту англійського експорту, виріс-ши з 54 млн. дол. до 331 млн. дол., тоді як експорт англійських автомашин зріс лише з 301 млн. дол. на 316 млн. дол. Хемічний експорт Німеччини вперше перейшов висоту англійського експорту. Успіх німецької продукції не лише в самому товарі — німці вміють свій товар продати. Для того, щоб здобути ринок для своїх автомашин, німці вислали техніків у Цейльон, щоб навчити тамошніх ковалів направляти автомашини. А тим часом швайцарські продавці авт нарікають, що не отримують з Англії навіть пояснень у французькій чи німецькій мовах, лише в англійській.

Та справа експорту теж узалежнена від умовин самої продукції. Праця в Англії дорожча, ніж у Німеччині. Пересічний тижневий заробіток у Німеччині 21 дол., а в Англії — 28 дол. Ця надвишка і зумовлює різницю цін на товари. Далі, Англія призначає на оборону 9.5% всієї продукції ін ґро, а Німеччина платить лише 4% на озброєння, і до того ж зменшила репараційні сплати для Палестини і кошти окупації.

Важливим чинником, який сприяв тому, що Німеччина перехопила від Англії деякі ринки, є й те, що Англія не встигає із своєю продукцією. Важка продукція Англії має замовлення, які можуть бути виготовлені щойно в 1960 р.

Ось коротка характеристика господарського становища, яке головно спричинило таку гостру реакцію Англії в справі Суезу. Та Німеччина, хоч і здобуває своєю господарською активністю щораз більші ринки, не є справжньою загрозою для Англії. Американська опінія в цій справі (не зважаючи на те, що також у ЗДА Німеччина здобуває ринки, а німецькі ровери, наприклад, зовсім виперли з американського ринку англійські ровери) така, що і Німеччина і Англія повинні співпрацювати в експортовій політиці, щоб не дати себе витиснути справжньому ворогові — Совєтському Союзові, який теж усіма методами намагається економічно опанувати світ. **Т.**

Любомир О. Ортинський

АКТИВІЗАЦІЯ НІМЕЦЬКОЇ „ОСТПОЛІТІК"

Перша декада жовтня ц. р. принесла доволі несподівано пожвавлення в німецькій східній політиці і збагатила її цікавими заявами речників уряду і опозиції. Справжню сенсацію викликала промова дуже популярного лідера соціялістів (СПД) проф. Карла Шміда 6 жовтня 1956 р. на німецько-французькій зустрічі в Бад Нойнарі на тему об'єднання Німеччини і теперішньої границі на Одрі-Ніссі. Теза проф. Шміда наступні: 1. Помилкою є думати, що можна розв'язати справу об'єднання Німеччини без попереднього полагодження проблеми німецької східньої границі і земель на схід від лінії Одра-Нісса; 2. Так, як колись (1939) справи виглядали на Сході, тодішній статус кво вже ніколи не дасться реставрувати, але й сьогоднішній стан не може бути втриманий; 3. Те, що сталося з німецькими землями, й людьми на території на схід від згаданої лінії, було актом „чистого насильства". З другого, одначе, боку заіснували факти, які, хоч не зобов'язують правно, зате мають реально-політичне значення; 4. При новому встановленні границі годі вимагати, щоб мільйони поляків знову мандрували на схід, як це було з німцями, тільки в протилежному напрямі, після 1945 року. Можливість полагодження проблеми кордонів між Німеччиною й Польщею бачить Шмід тільки в переговорах і обосторонніх концесіях.

Через два дні після виступу проф. Шміда, який викликав бурю протестів серед німецьких земляцтв і призвів до протестаційного віча в Бонні, але загальною німецькою публічною опінією був сприйнятий доволі спокійно, уряд Аденауера устами свого речника зайняв до порушеної Шмідом проблеми становище, яке можна назвати майже ідентичним з становищем лідера опозиції. Згідно з ним уряд уважає, що пропонована Аденауером в 1954 р. розв'язка німецько-польської територіяльної проблеми шляхом спільного кондомініюму над спірними теренами є сьогодні „перестарілою", і нові реальні чинники диктують нову розв'язку. Формально-правно уряд стоїть на становищі границь 1937 р., але респектує наявні факти, твердо стоїть на засаді мирного полагодження конфлікту і є за те, щоб: „смертельні пересування населення цих територій не були більше практиковані". Було також підкреслено, що уряд і опозиція згідні в тому, що ні в якому випадку не може бути застосована сила при полагоджуванні цієї спірної проблеми.

Німецьке каміння — ненімецькі люди

Треба справді подивляти політичну відвагу, а впарі з тим і почуття реалізму німецького політика, що ломить дотеперішнє табу і називає на ім'я прикру для себе правду: „на Сході говоритимуть ще довго по-німецьки камені, але не люди". До речі, через два дні після того, як хвиля протестів зі сторони земляцтв охопила деякі міста Федеративної Німецької Республіки і змобілізувала 40-тисячну масу маніфестантів в Бонні, Шмід ще раз забрав голос і заявив, що повністю підтримує свої тези і буде за них заступатись, навіть не дивлячись на вибори і ту чи іншу реакцію частини населення.

По лінії висновків Шміда йшли свого часу погляди міністра зовнішніх справ ФРН фон Брентано під час Лондонської конференції, в тому самому сенсі висловився був і посол СПД Ґреве. Коли йде про фон Брентано, то йому довелося згодом, під тиском земляцтв, вже після повороту з Лондону до Німеччини, вияснювати й злагіднювати свої попередні твердження. Все ж стало загально відомим, що між Союзом земляцтв і міністерством зовнішніх справ існують далекойдучі розбіжності в поглядах на східню німецьку границю, яких формальне спростування не могло закрити. Тоді, коли голова земляцтв, барон фон Мантойфель-Цеґе має концепцію „пересунення населення на схід" і з легкої руки дарує полякам західні українські області, як рекомпенсату, урядові кола, а також СПД згідні йти на переговори з варшавськими поляками і шляхом обосторонніх поступок знайти вихід із складного положення.

Було б зарано розцінювати проєкти боннського уряду і соціялістичної опозиції як остаточні і вже сьогодні твердити, що німецька сторона погодилась з наявною дійсністю і ні при яких умовинах не схоче іншими, ніж переговори, шляхами устійнювати свою східню границю. Але заради об'єктивности треба відмітити, що в цьому відношенні німецькі політики стараються підходити до дуже делікатної політичної проблеми відважно і з почуттям реалізму. Сміливі виступи Шміда і деяких політиків урядової партії, а останньо також президента німецького бундестаґу Ойґена Ґерстенмаєра, що теж ішли в подібній лінії, доказують, що відповідальні німецькі політики намагаються освідомити німецьку прилюдність у проблематиці, впливають на формування прилюдної опінії в дусі реалізму і толерантности. І в цей самий час, на жаль, з боку польської еміґрації та її центрів ми не можемо занотувати ані одного тверезого голосу під адресою своїх земляків, коли йде про „Львуф і Вільно". Очевидно, в теперішній ситуації заява того чи іншого польського політика на еміґрації на згадану тему має більше ніж плятонічне значення, а про їх вплив на українсько-польську границю сьогодні взагалі не доводиться говорити. Хочемо тільки відмітити, що тоді, коли німці, які мають трохи більші від поляків політичні, економічні й мілітарні можливості „побрязкувати шабелькою", в почутті відповідальности і відчутті реалізму підготовляють своє населення до непопулярної розв'язки питання границь, польська сторона на еміґрації живе сама і годує свою масу мріями і уроєннями.

Контакти Захід — Схід

Вперше за вісім років відновлено політичні зв'язки між західньо-німецькою партією Вільних Демократів (ФДП — крило Делера) і їх відповідником у совєтській зоні — Ліберально-Демократичною партією. Цими днями відбулись дві зустрічі чільних діячів обидвох партій: одна в східньо-зональному Ваймарі, друга, ревізита, в горішньобаварському Ґарміш-Партенкірхені. Промотором зустрічі і взагалі співпраці була група т. зв. дюссельдорфських молодих людей на чолі з партійним менаджером Дерінґом, послом бундестаґу Шелем і заступником Делера — Менде. Узгіднено, що обидві партії виделеґують по п'ять промовців, з яких „західні" промовлятимуть на вічах у совєтській зоні, а „східні" — на таких же самих зборах в ФРН.

Незалежно від цього договорення, щораз більш модною стають візити західньо-німецьких політиків у совєтській зоні, при чому їх число не обмежується тільки ФДП, але поширюється також і на інші, в тому числі й урядові партії. За останні два тижні понад 50 послів боннського парляменту попросили дати їм дозвіл на короткотривалий побут в т. зв. Німецькій Демократичній Республіці, і очевидно його відразу, в деяких випадках телеграфічно, одержали. Не залишаються позаду й німці з совєтської зони. На днях сенсацією мюнхенського „Октоберфесту" були відвідини міністра освіти НДР І. Р. Бехера, щораз частіше появляються в ФРН менші й більші „шпильки" комуністичного режиму, які „приватно" переконують в неминучості безпосередніх переговорів Бонн-Панков. Впливи цих переговорів і контактів не залишаються без наслідків. Вправді уряд і соціялістична опозиція відкидають можливість пертрактацій з марійонетками Москви, а СПД відкинула пропозицію режимової партії т. зв. НДР — СЕД (Соціялістіше Айнгайтс партай) ввійти з нею в подібні контакти, як ФДП з ЛДП, але все таки росте число німців, для яких переговори Бонн-Панков є одинокою можливістю реалізації об'єднання країни. Їх

(Закінчення на стор. 3-ій)

ІНФОРМАЦІЯ ЧИ КОМПРОМІТАЦІЯ

Існував колись, особливо в европейській т. зв. бруковій пресі, тип „репортера", який на ділі нічого спільного з справжньою журналістикою, значить з інформуванням публічної опінії, не мав, але займався то вишукуванням найбільш неправдоподібних вісток, то видумуванням і пусканням в газети подій, що їх взагалі не було, значить пускання в обіг т. зв. газетної качки. З того часу стан змінився багато на краще, бо сьогодні газетних репортерів чи журналістів, які намагаються протягнути в газети неправду чи хоч би фантазію, видавці і редакції газет не толерують і негайно звільняють з праці.

Покутує тип такого „інформатора" ще в українськім еміґраційнім середовищі. Час від часу він, використовуючи догідну коньюнктуру чи просто попит на сенсаційні вістки, фабрикує найбільш дивовижні „ревеляції" і „сенсації", не турбуючись про те, що їх неправдивість, а то й абсурдність дуже легко довести і цим скомпромітувати не тільки ті редакції, які користають з подаваних інформатором сенсацій, але й взагалі правдомовність і чесність української інформації, і підірвати престиж тих українських установ, що займаються поширюванням інформацій про Україну чи про українське життя. Що більше, такі інформатори умудряються пролізти із своїми „інформаціями" в чужинну пресу і добитися ними того, що піддурені закордонні редакції бояться потім, як зарази, всього, що походить від українців.

Прихитрилися оце в липні місяці ц. р. якісь анонімові інформатори провести в лондонський „Таймс", до речі, найповажніший британський часопис, вістку про те, що з приводу 30-річчя смерти Гол. Отамана Петлюри відбулися в Києві заворушення і масові демонстрації не тільки робітників і студентів, але й матросів та солдатів, і що під час цих заворушень убито п'ятьох жидів. Ефект „ревної" інформації був такий, що московська „Правда", а потім і інші газети, між ними й „Радянська Україна", у фейлетоні тепер уже небіжчика Остапа Вишні висміяли „правдомовність" і „солідність" інформацій „Таймса" та еміґрантської інформаційної служби, і, з другого боку, деякі европейські та американські часописи використали вістку про вбиття п'ятьох жидів для підтвердження дотеперішніх фальшів і брехонь про „український антисемітизм". Виходить, автор чи закаптурені автори цієї газетної качки зуміли з її допомогою добитися двох таки цілком конкретних успіхів, корисних хіба тільки для ворогів України, а саме — підірвати вірогідність українських інформацій та джерел і водночас утвердити переконання Заходу в „українському антисемітизмі". Судячи з висліду, можна думати, що пущення цієї вістки у світову пресу могло бути ворожою антиукраїнською провокацією.

Ще не прогула справа з „київськими заворушеннями", а вже в одному із українських еміґрантських часописів у ЗДА появилися вістки знову ж таки справді „татарські". Сиґновані якимось ЕД з Женеви і датовані жовтнем цього року, такі вже вони несподівані й несамовиті, що просто аж дух запирає. Озаголовлені ці вістки сенсаційним ствердженням, що „українські маршали спротивилися захопленню влади сталінцями". Богудуха винний читач довідується, що в Москві мав відбутися переворот, здійснений сталінцями — Молотовим, Каґановічем і Сусловим, але не відбувся він тільки тому, що спротивилися цьому... українські маршали, які підтримують... Хрущова; що ситуація була така грізна, що поліція дала змогу Хрущову... вилетіти до Юґославії; що Жуков... переляканий подіями, втік до Сочі, і що Мікоян „на зламання голови" вернувся з Пейпінґу, щоб опрацьовувати „ударно" проєкт... перетворення Совєтського Союзу в нову федерацію 15 держав. Водночас із цими наявними нісенітницями подано не менш нісенітну вістку, сиґновану цим же ЕД з Женеви, що Остапа Вишню... забили в Києві українські таємні організації за русофільство, і що вбивство мало б бути „попередженням для інших українських поетів та письменників, щоб вони припинили свою москвофільську пропаганду".

Звичайно, не можна мати нічого проти того, щоб хтось придумував собі найбільші фантазії. Але ж дивуватися треба справді таки, що такі фантазії друкує така чи інша газета.

Зустрічаючись з такими „ревеляціями" в газетах, пригадуємо один епізод з історії української преси у Львові. За декілька років перед другою світовою війною в одному з львівських поважних часописів почали появлятися раптом несподівані вістки про заворушення, повстання, а то й реґулярні бої в підсовєтській Україні. Повідомлення ці були подавані на підставі, здавалося б, цілком вірогідних джерел, совєтських газет, при чому подавано назву газети, число і дату. Деякі закордонні пресові служби встигли провести ці інформації в чужомовні газети, викликаючи в світі чимало відгомону. Заінтригований незвичайністю повідомлень і бажаючи здобути з цитованих совєтських газет ширші й докладніші дані про ці заворушення в підсовєтській Україні, один із львівських журналістів добився можливости переглянути дані совєтські видання і ствердив, що в усіх названих у сенсаційних повідомленнях газетах і в поданих у них числах ніяких таких вісток не було. Виявилося, що фабрикував їх один із співробітників „поважного" львівського часопису з йому одному тільки відомих спонук і для відомої тільки йому мети. Вислід був такий, що Совєти здобули нагоду без будь-якого труду здементувати подані вістки, що вони покваплно й зробили. Дослідження справи не пощастило довести до кінця, і так і досі не встановлено, що було причиною такого „інформування" української, а в дальшому й чужоземної опінії. Дехто запевняв, що все це були дурні витівки „жовтодзюбих редакторів", дехто ж вірив таки у... провокацію.

О. Р.

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(11)

Повчення Максим сприймав мовчки, та Лаврін Матвійович був переконаний, що його слова марно не гинуть, вони вкорінюються в замкненій парубочій душі. Може, саме тому й залишався Максим байдужим до тих надокучливих жартів, на які не скупилися робітники, і сміявся разом з усіма, ніби мова йшла про когось стороннього. Із своїх пильних спостережень коваль дійшов висновку, що парубок не інакше як закоханий. Залишити його в цьому винятковому становищі напризволяще Лаврін Матвійович вважав неможливим. Це все одно, коли б мала дитина сіла в човни, відштовхнулася від берега, і її рвучкими потоками води потягнуло на середину ріки, а він стояв би і байдуже дивився, чи виб'ється маленький плавець із розбурханої бистрини до тихого берега.

Одного разу Лаврін Матвійович навмисне затягнув працю. Замовкли передзвони ковадел, погасли горна, робітники порозходилися. Коваль надумав навести лад у закутку за горнилом, куди скидав непотрібні відрубки заліза.

— Отак воно і в житті буває, як оце тут, — бубонів він, длубаючись із молотобійцем у мотлосі. — Кидаєш потроху, а накопичиться гора. Люди в такий спосіб і багатіють, і навіть божеволіють. До речі, згадав...

Лаврін Матвійович випростався і ревно взявся крутити вуса.

— Чи то правду кажуть, Максиме, що тебе ніби якась дівчина причарувала?

Парубка це питання заскочило. Він сів на ламань і дивився в хитрувато прижмурені, вичікуючі очі старого. Дивно, як люди швидко про все дізнаються, навіть до Лавріна Матвійовича долетіла новина. Максим вирішив не критися.

— Та є трохи, — відповів він вдоволено.

— Закохався?

— Угу! — спустив парубок очі.

— А вона в тебе?

— Та й вона...

Коваль трохи помовчав, поскуб вуса.

— Так... А гарна ж вона?

— Дуже! — стрепенувся Максим. — Катя — гарна дівчина!

Лаврін Матвійович сів на залізо поруч Максима і поклав йому на плече важку руку.

— Ще одне кохання на білому світі, — замріяно мовив він. — Так воно і повинно бути, хлопче. Я колись теж за своєю бабою умлівав. Та не в тому справа. Хотів би тебе застерегти, Максиме, від одного. Уже так споконвіку ведеться, що коли двоє покохаються, то між них намагається влізти третій. Отож, будь обережний, а то відіб'ють сучі сини, відіб'ють і тільки й бачив.

— Так, так, — погодився Максим, згадуючи цілу юрбу своїх суперників, що, мов шуліки, кружляли над ним.

— А щоб не пошитися в дурні, — коваль ляснув долонею по парубковім плечі так, що він аж похитнувся, — одружуйся, Максиме! Одружуйся без ніяких надумувань! Не вік же тобі бурлакувати. Матимеш своє гніздо, свою пташку й пташенят. Не бути ж тобі зозулею, щоб класти яйця по чужих гніздах. Одружуйся, Максиме, а я тобі власними руками зроблю ліжко. Ночами працюватиму, кожну вільну хвилину використаю, а ліжко змайструю таке, що заздритиме французька королева. Тоді скажеш — брехав. Одружуйся, Максиме! Станеш на самостійну роботу, запустиш собі такі вуса, як оце в мене, зробишся людиною поважною. Тоді вже ніхто не насмілиться щось про тебе плести язиком...

— А може ще й бороду запустити? — засміявся Максим.

— Дурень ти, хлопче, після цього. Бороди носять люди неохайні, щоб приховувати свої брудні коміри та заялложені груди. Розумієш? А вуса потрібні зовсім для іншого. Вусатий чоловік — це вже ніяк не баба, а до того ж і поважний чоловік.

Лаврін Матвійович на потвердження своїх слів почав пестливо розгладжувати розкішні вуса.

Максим задумався. Йому було над чим сушити голову. Легко сказати ковалеві — одружуйся. Максим з радою душею пов'язав би свою долю з Катиною, він свою дівчину носив би на руках, як найдорожчий скарб, ночі не спав би, милуючись нею і жив би тільки одною нею. Та чи захоче Катя піти за нього? Багато є в Максима сумнівів, які виростали в його уяві у неприступні гори, що їх ні перейти, ні перелізти.

— Дивлюсь оце, Максиме, та й думаю, — порушив мовчання Лаврін Матвійович. — Рішучости в тебе, як у того, що вирішив утопитись, а боїться холодної води. Мріями, хлопче, і мухи з носа не зженеш, а сміливими ділами гори повалиш. Підведи голову й скажи: робити тобі ліжко, чи ні?

— Робіть! — став на ноги і твердо відрубав Максим.

— Оце мені подобається. Дай п'ять!

Коваль сердечно потис парубкові руку. Максим погодився, що він конче мусить одружитись. Треба перебороти перешкоди, які б вони не були. Катя повинна стати його дружиною.

МОЖЕ ПРОСТО МАРИВО...

Може просто мариво
в імені твоєму,
Що така приваблива
ти завжди мені.
День про тебе, дівчино,
написав поему
Синіми мережками
по озимині.
Може в твоїм імені
всі мої неспокої
Ніжною фіялкою,
клекотом орла.
Хочу пісні дужої,
як степи, широкої,
Щоб тебе, як ластівку,
знову принесла.
Може, в твоїм імені
сонце усміхнеться,
Тихі майські досвітки,
літо і зима.
Я ходжу, очікую,
День уже кінчається.
Поїзди спиняються,
а тебе нема...

А. М'ЯСТКІВСЬКИЙ

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ПРЕСОВОГО ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ"! ПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ДОПОМОГТИ ВАМ І ВАШИМ ДІТЯМ! НАДІШЛІТЬ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

Курс для вчителів української мови в Польщі

Варшавське „Наше Слово" ч. 4. подає, що в днях від 2-го до 24-го липня цього року в Сулєювку біля Варшави відбувся курс для вчителів української мови. За пляном міністерства освіти на курсі мало бути 70 учасників. Коли взяти до уваги, що, за словами міністра освіти Яросінського, в Польщі українську мову знають 2,000 вчителів, то здавалося б кандидатів на курс не повинно було бракувати, і їх в дійсності не бракувало. Однак в Сулєювку з'явилося тільки 27 учасників. Наприкінці курсу прибуло ще 5 осіб, але не як делегати відділу освіти.

Вину за таку малу кількість учасників на тому курсі не можна звалювати на українських учителів. Цьому винні польські державні власті, які так влаштовували цей курс, щоб на ньому було якнайменше вчителів. Про це ясно пише „Наше Слово": „Пояснити такий факт невчасною організацією — читаємо там — ніяк не можна, бо совєтських викладачів для курсу наше міністерство запросило на три місяці раніше. Не приїхали, також совєтські викладачі з України, бо далеко, бо кордони, але в межах одної держави при так розбудованому шкільному апараті і сучасній техніці не скликати за цей час людей, які, коли б знали, пішки поприходили б — це вже справжнісінькі „потьомкінські села", хіба тільки з тією різницею, що перед очима українського населення в Польщі мерехтять не хати, а слова, і цифри, цифри"...

Однак все таки, читаємо там дальше, треба визнати, що і цей загін вчителів, який вийшов з курсу в Сулєювку і на який викладачів української мови й літератури дали катедра української філології Варшавського університету і Польсько-Совєтський Інститут, є великим здобутком для українського шкільництва в Польщі..

Автор тої інформації Ганна Каленик підкреслює радісний факт, що присутня на курсі наша молодь, вихована вже в „людовій" Польщі, з таким завзяттям і захопленням взялася вивчати рідне слово, рідну літературу, надолужувати прогаяне.

Стаття закінчена закликом до Українського Суспільно-Культурного Товариства, щоб воно організувало курси української мови і літератури по всіх західних воєвідських і повітових центрах, а також у Варшаві, Лодзі, Кракові і Люблині.

СЖ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Концертова атракція.

Любителі музики у Филаделфії матимуть рідку нагоду почути концерт, зложений виключно з творів Моцарта. В неділю 21 жовтня ц. р. цей концерт (якого ініціятива вийшла від Українських Професійних Музичних Курсів) відбудеться заходом Українського Літературно-Мистецького Клюбу для вшанування 200-літньої річниці композитора. Цей ювилей відзначують протягом 1956-го року всі народи й країни світу й тому треба з признанням підкреслити заходи Літературно-Мистецького Клюбу у Филаделфії для реалізації цього, мабуть, *одинокого* серед українців в Америці, ювілейного Моцартівського Концерту.

В концерті, який відбудеться в залі Української Громади Найставну у Филаделфії (ріг вулиць Ровен і Кларісса, Джермантави) о годині 7.30 вечора, виступлять відомі наші мистці: Лідія Бульба, Дарія Кузик, Вероніка Цегельська, Михайло Мінський, д-р Антін Рудницький, Роман Рудницький і Зенон Цісик. — Вступне слово про „Універсальність і етику музики Моцарта" виголосить д-р Антін Рудницький.

Нюарк, Н. Дж.

В „Чорноморській Січі".

В дні 21-го вересня ц. р., відбулася тут незвичайна імпреза в цьому часі, а саме формальне прийняття першої групи нових членів, разом коло 40 осіб. Частина з цього числа — це активні спортовці, решта це члени новопосталого Українського Спортового Т-ва „Січ", що, як відомо, активно включилося в ряди Чорноморської Січі, як автономна щодо спортових дій група. Крім згаданого числа нових членів, в цій імпрезі взяли участь і давні члени в числі понад 20 осіб, в більшості давно-прибулі наші поселенці. Тут роджену молодь репрезентував один з її найактивніших в українському громадянському житті член, Александер Данко, сталий дописувач до англомовного тижневого видання „Свободи".

Імпрезу відкрив голова Чорноморської Січі п. Атаманець, відповідною передмовою, після чого покликав п. Кормила до відчитання прізвищ нових членів, що мали зложити збірну присягу.

Присягу провів також п. Атаманець, по якій представив поодиноких членів діючої Управи Спортового Т-ва, яким треба завдячувати цей вдалий початок *дійсної співпраці між давно- і ново-прибулими* на терені „Чорноморської Січі". В цей час входить на залю п. А. Данко, якого присутні вітають оплесками.

Зі словом виступали: д-р Гук, Гельбик, Гуралечко, Влонарович, д-р Янів, Твардовський, Рудзінський, А. Данко (по-англійськи) і А. Кормило. Майже всі промовці з признанням схвалили рішення Управи „Чорноморської Січі", прийняти у свої ряди масову скількість нових членів, тобто членів Спорт. Т-ва „Січ". Тепер відмолоджена „Чорноморська Січ" віджила. Іде тут робота, покищо тільки на спортовому полі, але з часом треба буде її поширити і на інші наші громадські ділянки.

Більшість із промовців, включно з головою „Чорноморської Січі", висловили конечність придбання більшого приміщення, бо теперішний дім Чорноморської Січі стає замалим на потреби Т-ва. З набуттям більшого і репрезентативнішого дому, можливо зі спортовою площею, „Чорноморська Січ" цілковито змінила б свій організаційний стан. Цілу низку конструктивних думок висловлювали в якнайкращій вірі всі покликувані до слова особи, нові і старі іміґранти, а навіть роджений вже тут А. Данко, щиро радіючи відмолодженням „Чорноморської Січі", побажав і надалі такої співпраці, щоб наше добре українське ім'я було славне на терені Нюарку!

Імпреза закінчилася гостиною, що її приготувала Жіноча Секція „Чорноморської Січі" і відспіванням Січового Гимну „Гей, там на горі Січ іде..."

Ом. Твардовський.

АКТИВІЗАЦІЯ НІМЕЦЬКОЇ „ОСТПОЛІТІК"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

арґументація йде по лінії „реальної політики", а їх теза про те, що „західні німці мусять перестати бути більшими американцями, ніж самі американці, а східні — більшими совєтами, ніж самі росіяни, і в першу чергу остатися німцями", здобуває собі все дедалі коло прихильників. На ширення таких настроїв впливає частинно й проблема Суезького каналу, яку в німецьких колах розцінюють, як велику втрату престижу Англії й Франції, і яка тим самим дискваліфікує в очах німців ці дві країни, як посередника, що міг би в якийнебудь спосіб змусити СССР поступитись на відтинку німецького об'єднання. Остаються ще ЗДА, але й розрахунок на їх поміч у розв'язці згаданої проблеми радше маліє.

Таким чином, концепція об'єднання у власному режі здобує все більше симпатиків, і треба сподіватись, що виборча кампанія, яка властиво вже почалася, піде по лінії унезалежнення німецької зовнішньої політики від іншої, ніж політика німецької рації стану. Про це свідчить останній виступ згаданого Ґерстенмаєра, який формулює цей новий напрям німецької політики терміном „відкрита готовість супроти Сходу", і який на запит, чи виключає ще далі розмови Бонну з Панков, дав таку дипломатичну відповідь: „Дотепер ми відкидали будь-які розмови із східнім Берліном. Але історія не стоїть на місці, і це питання треба, мабуть, наново перевірити".

• HELP WANTED—MALE •

МАШИНІСТ—БУДІВНИЧИЙ
елекр. споювання, машинові і монтажні частини до звичайних і спеціяльних машин. Головне, щоб вмів працювати самостійно.
Tronomatic, 1881 Park Ave. N. Y.
SA 2-0075

ПАНТОГРАФ
ГРАВІРУВАЛЬНИКИ.
Досвідчені
Всі користі. Платні вакації. Висока платня.
Rutherford, N. J.
Geneva 8-1150

МАШИНІСТ
першоклясний до експериментальної машинової фабрики. Постійна і цікава праця. Досвід, відповідна платня. Мусить бути горожанин ЗДА.
ORegon 5-1384

AUTOMATIC
машинові оперейтори
і "set up men".
Всі користі. Надчисельні години.
G M. CO., Mfg., Inc.
43-24 21 St., Long Island City
ST 4-2400

DIE MAKER and TOOL ROOM APPRENTICE
Говоримо по-німецьки.
Багато „овертаймів".
Забезпечення і госпіталізація.
BERWIN CORPORATION
345 Carnegie Avenue
Kenilworth, N. J.
Mr. Kreutzer.
Dial Op.: Chestnut 1-1507

ЛИВАРНИКИ
Мусять мати досвід в праці при накладанні пластиру. Постійна праця. Добра платня і умовини праці.
ALVA STUDIOS
140 W. 22nd St., New York City
ORegon 5-8657

КРЕСЛЯР, прецізійний й інш. Мусять знати американські методи. Елекр. приладдя, Конструкційний апарат; елекр. кругообіг, мусить доказати знання креслярства. Індустріяльний і військовий асистент. Мусить перейти "Govern. security regulations" Добрі умов. праці. Праця близ. дому. Платня відпов. до досвіду. Пишіть P. O. Box 167 Great Neck, L. I., або тел. Hunter 2-8480.

The Billings & Spencer Company
потребує
DROP FORGERS
FORGER'S HELPERS
ПЛАТНІ СВЯТА
ПЛАТНІ ВАКАЦІЇ
Забезпечення на життя від нещасливих випадків і госпіталізація.
Insurance Plan.
Інформуватись:
Employmet Office
1 Laurel St.
HARTFORD, CONN.

LATHE HAND
MILLING HAND
і TOOL MAKER
Domart Precision Mfg., Inc.
100 Grand St., Westbury, L. I.
Tel.: **EDgewood 4-5400**

МУЖЧИНА
з досвідом праці у пральні.
Добра платня.
Голоситись:
SWAN LAUNDRY
178 Fairmount Ave.
Jersey City, N. J.

• ПРАЦЯ •
• Help Wanted—Female •

ДІВЧАТА — ЖІНКИ
до модерної фабрики харчових перетворів. Досвіду непотрібно. 40 год. тижнево, 80¢ на год. на початок. **Безплатний ланч.** Час на відпочинок. Музика, перекуски. Вимагається лікарського свідоцтва.
Teddy's, 156 South St., N. Y. C.

ДО ШИТТЯ
на всіх машинах
37½ год. тижнево.
Платні свята і вакації.
Також до науки—радо навчимо.
EVEN-PUL FOUNDATIONS
321 Main St. E. Rutherford, N. J.
WEbster 9-1912

ОПЕРЕЙТОРКИ
на Singers & Merrows маш., досвідчені при шитті спідниць і блюзок, денні і нічні зміни, також роблення дірок і пришивання гудзиків. **A & L Sportswear,** 1612 MacDonald Ave., Bkn., N. Y. — ES 5-1008.

ОПЕРЕЙТОРКИ. Досвід в шитті широких драперій і покривал на ліжка. Доскон. умов. праці. Постійна праця на цілий рік. Багато оверт. Скорі оперейторки можуть заробити добрі гроші. Висока платня для фахових. Праця близ. дому. **Salco Bedspreads,** 30 Great Jones St., near 3rd St., and Lafayette Sts. Bleeker St., IRT. — GR 7-8165.

КУХАРКА
Легке варення, опіка над дітьми, поміч в домі; власна кімната і лазничка. Околиця Garden City і доскональна платня, відпов. до вмілости.
PI 7-5830

ГОСПОДИНЯ — КУХАРКА
мусить любити дітей, апартамент зв. до сходу, опіка на 1-річ. дитиною. Спання на місці.
5½ днів. Без прання.
$60 для фахової зміни.
TE 1-1644

• ПРАЦЯ •
• Help Wanted Male-Female •

S. S. KRESGE
ROOSEVELT FIELD
OPP. MACY'S
GARDEN CITY, L. I.
OPENINGS FOR
SALES CLERKS
MALE
FEMALE
DEPARTMENT HEADS
WAITRESSES
KITCHEN HELP
PORTERS
STOCK MEN
STOCK WOMEN
ALSO
OPENINGS FOR
HIGH SCHOOL GIRLS AND BOYS
FULL — PART TIME
HOURS ARRANGED TO SUIT YOUR CONVENIENCE
Apply
9 A.M. TO 5 P.M.
MON. THRU SAT.

• РІЗНЕ •

АРКА, 48 E. 7-ма вул. в Ню Йорку
(GR 3-3550)
одинокe місце, де одержите креми краси „Міра" п-і Малої з Шикаго.

Gloria Surmach Presents

СЛАВКА СУРМАЧ ЩЕ РАЗ РОБИТЬ ДОКЛАД З ПОДОРОЖІ ПО УКРАЇНІ

На загальне бажання публіки, наших священиків, учителів та української шкільної молоді

СЛАВКА СУРМАЧ

ще раз повторить свій доклад з висвітленням найновіших світлин

З КИЄВА И ОКОЛИЦІ
В П'ЯТНИЦЮ, 19 ЖОВТНЯ 1956
о годині 7-ій увечорі
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
140—2nd Avenue, New York, N. Y.

Вступ для дітей в ШКІЛЬНІМ ВІЦІ — ДАРОМ

ДЛЯ СТАРШИХ $1.00 (на покриття коштів)

Тим разом буде призначено більше часу на питання і відповіді.

СПЕЦІЯЛЬНО ЗАПРОШУЄТЬСЯ ШКІЛЬНУ МОЛОДЬ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори С-ва Рож. Преч. Діви Відд. 259 відбудуться в неділю, 21-го жовтня, в церковній залі 4952 So. Paulina St., о год. 1:30 по пол. — П. Труєяк, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Звичайні місячні збори членів Т-ва св. Юрія Відд. 239 відбудуться в третю суботу місяця (як звичайно) дня 20-го жовтня, о год. 5-7-ої по пол., в домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin. — Д-р Вол. Галан, предс.; М. Ковальчук, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Збори за III-ий квартал Т-ва „Запорозька Січ" Відд. 234, відбудуться в суботу, 20-го жовтня, в У. Н. Домі, о год. 7:30 веч. Проситься всіх членів прибути, буде звіт за III-ий квартал та біжучі справи. — І. Іваник, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — 397 Відділ повідомляє своїх членів, що приймання вкладок відбудеться в суботу, 20-го жовтня від год. 5-6-ої веч., і в неділю, 21-го від 12-1:30 по пол. Просимо членів, які залягають з вкладками обов'язково їх вирівняти. — М. Субтельний, гол. О. Штогрин, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва ім. І. Франка Відд. 372 відбудуться в суботу, 20-го жовтня, о год. 8-ій веч., в домі Лонишиного 922 5th St. West. Проситься всіх членів прибути. — К. Наконечний.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ Відд. 342 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня, о год. 2-ій по пол., в церковній залі 641 Roosevelt Ave. Напоминається довгуючих членів, щоби сповнили свою належитість цього місяця, бо інакше будуть суспендовані. Члени, які не платять на хору допомогу, мають сповняти свою належитість кожного місяця. — Гр. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Т-во „Любов" Відд. 370 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня, по великій слів. Службі Божій, о год. 11:45 перед полуднем. Проситься усіх членів прибути, вирівняти свої вкладки як і свої залеглості. Цього місяця будеться суспендовувати усіх членів, що мають залеглість вже другий місяць. Є також важні справи до полагодження. — К. Стасюк, предс.; М. Сова, фін. секр.; М. Хомета, кас.; В. Гіна, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Трикварталні збори Т-ва Запорозька Січ Відд. 206, відбудуться в неділю, 21-го жовтня, в параф. залі 74 Гаррис Евеню, о годині 1-ій по пол. Просимо прибути, будуть важні справи до полагодження і звіти уряду і контролі за третій квартал. Обов'язком членів 206-го Відд. старатись доповнити квоту новими членами в ряди членів У. Н. Союзу. — М. Чагарин, пр.; І. Кокольський, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Б-во св. Димитрія Відд. 288 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня, зараз по Сл. Божій, в церковній залі. Проситься членів прибути і вирівняти свої вкладки. — М. Брус, предс.; Б. Заґвоський, кас.; Д. Мушастий, секр.

• REAL ESTATE •

12 King St. off Prince, Freeport, L. I.—Гарний "Cape Cod" дім у Freeport, 2 спальні і кімната відпов. на канцелярію, плеканий город, 2 модер. лазнички, в домі Amana холодільня, холодільник, маш. до прання і інш. на скор. продаж. Відкрита веранда, вихід при 21 on Southern State Parkway. Продаж з стратою, — виїжджає на Флориду. Зараз до зайняття. Без посередництва. Власн. **FR 9-7727.**

DOUGLASTON. Останній, новий мурований "split level" дім з ґаражом, 7 кімнат, полож. при Maryland Rd. і Hanford St., коло Douglaston Parkway. Дороговказ: Їхати через Flushing по Northern Blvd. скрутити вправо на Hanford St. або Douglaston Parkway, їхати 4 бльоки до Maryland Rd. Власник на місці.
CL 1-6446

НОВИЙ ДІМ на продаж в добрім стані. Всі вигоди, пар. огрівання. 4 кімнати, пивниця і піддашшя, ½ акра землі, близ. POBA Фарм, Casville, N. J. По дешевій ціні.
Tymchenko Sam
Тел. Lakewood 6-0092J2 або M1

REGO PARK 4 blks exway, 5 blks sbway, наріжний дім, 7-річний, 2 спальні, 1½ лазнички, стилевий, руч. розмальов. вітальня, що дістала нагороду. "Early American", підвал, камін. патіо, ошклений дах, тераса, квіти, ярин. город, багато особливостей, сітки, ох. вікна, дашки, огрів. авт. система нагрівання. $19,500.
IL 7-1022

GREAT NECK. Знижена ціна. Мусить продати зараз. Кол. дім в доск стані, 3 спальні, 1½ лазнички, пош. сон. веранда, кам. дорога, гар. кухня, їдальня, вітальня, нова маш. прання, сушарня і холодільня і бачато ін., ґараж на 2 авта, ¼ акр. чуд. землі з зеленню, школи, склепи, комунік. Спішіть за цим винятковим купном. Перша помір. пропозиція. — **GR 2-0007.**

На продаж "Cape Cod" дім на великій площі, спокійне сусідство, близ. шкіл, склепів, комунікацій. Веранда з жалюзі, 2 спальні, олив. огрівання, підвал, пошир. піддашшя (з 3 спаль.). Ціна на скорий продаж $19,900. Зараз до зайняття. Телеф. Edgewood 4-6070 перед полуд., або по 5 P.M.

• КНИЖКИ •

Нові видання

ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

Видавництво
„МИ І СВІТ"
Ціна $1.00
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во Подільська Січ Відд. 8 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня, в залі Клюбу при 13 Washington St., о год. 2-ій по пол. Просимо всіх явитися бо буде обговорено справу ювілею, який припадає цього року. Рівнож довгуючих просимо прийти і вирівняти. — П. Гарасимів, предс.; В. Мандзій, секр.

• РОЗШУКИ •

Пошукую
АНДРІЯ ЛЕВИЦЬКОГО
з села Вільшаник, пов. Самбір, який був в Німеччині, а тепер має знаходитися в ЗДА. Знаю про його сестри Анну і Зофію. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати на адресу:
WOLODYMYR DOBROMILSKY
417 — 2nd St., Troy, N. Y.

Пошукую
ВАСИЛЯ ШАПОВАЛА,
який походить із Уманьщини, село Добра. Хто знав би про його долю, або він сам, прошу писати на мою адресу. Хто повідомить одержить добру нагороду.
HRYHORIY POPYK
248 Cuyler Avenue
Trenton 9, N. J.

Пошукую
КРУПУ МИХАЙЛА
село Копиєно, пов. Добромиль. Хто знав би його або він сам прошу писати до:
SEMEN MANDRO
15 Rollins St., Boston 18, Mass.

• РІЗНЕ •

МЕТА УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
236 E. 14 St. NEW YORK 3, N. Y. TEL. OR 4-2590
ПЕРЕМОДЕЛЬОВУЄ, ВІДНОВЛЮЄ та НАПРАВЛЯЄ
старовинні ювелірні вироби

КУПУЮЧИ В УКРАЇНСЬКІЙ КРАМНИЦІ — ВКЛАДАЄТЕ ВАШУ ЦЕГОЛКУ В РОЗБУДОВУ ТОРГІВЛІ І ПРОМИС-

• Business Opportunity •

ЛАНЧОНЕТА,
доскональне положення, тепер дає $800-$1,000 тижнево. Легко можна побільшити. Рент $160, ліз на 5 р. Жадає тільки $10,500. Телеф. між 8-12 A.M.
MO 9-9031

ДЕЛИКАТЕСЕН — доскональна клієнтеля, заснов. тому 20 р. Тепер дає $850 тижнево. Молода енергійна людина легко може побільшити. Рент тільки $100, включ. 5 кімнат і огрівання. На скорий продаж з стратою.
AP 7-0070

CANDY-LUNCHEONETTE
Доскональна українсько-польська клієнтеля.
Близ. шпиталя; школи і театру.
$800-900 тижнево.
AL 4-9260

ДЕЛИКАТЕСЕН-КРАМНИЦЯ
$1200 тижнево,
евент. 5-кімн. апартамент, умірковaний рент, зараз до продажу з уваги на другий бизнес.
Тел.: **TE 6-1329**

ҐРОСЕРНЯ І ДЕЛИКАТЕСЕН
повні товару.
Доскональна клієнтеля.
Добра нагода для відповідної людини.
Телеф. HE 3-2310

ПЕКАРНЯ
Крамниця солодощів і печива.
West Bronx — все влаштування, газова піч, холодільник. Тепер печиння. Продається по умір. ціні, добра нагода для фахівця.
CY 3-6677

ДЕЛИКАТЕСЕН І ҐРОСЕРНЯ
в Glendale, N. J.
Добрий бизнес,
з 6-кімн. помешканням.
Телефонувати:
HE 3-7120

DINER — доскональний Brooklyn фабрична дільниця. Постійний рух, короткі години 6-5:30 P.M. тільки 5½ днів. Теперш. прихід $600; молод. енергійний фахове́ць може легко побільшити. Низ. рент, добр. 10-річ. ліз. На скорий продаж з стратою. Тел ST 3-8926 веч., CL 2-0599. Спішіть!

ДІМ І БИЗНЕС
Тільки $19,000. Солід. мур. 2-род. дім, ґараж на 3 авта, ґросерня і делікатесен. Чисто, модерно. Прибуткова продаж „сендвічів". З уваги на недугу мусить продати.
Тел.: DA 6-7308

САЛЬОН КРАСИ
добре поставлений 11 рок., доскональний відомий бизнес, чудова нагода для енергійної, молодої людини. Власник відходить.
Queens Village, L. I.
щоб домовитись телеф. між
12:30—1:30 HO 5-9712

В дні 16-го жовтня 1956 р. після довгої і важкої недуги
заосмотрений Найсвятішими Тайнами
помер на 57-му році життя

ТАРАС ВОЛОДИМИР БАНАХ

б. У.С.С. і Старшина Армії У.Г.А. та У.Н.Р.

про що зі смутком повідомляє українське громадянство та товаришів по зброї

горем прибита

РОДИНА.

Жалібні похорони пройдуть в наступному порядку:

18-го жовтня, о год. 8-ій вечора, Заупокійна Панахида в каплиці похоронного заведення п. Литвина, 801 Springfield Avenue, Irvington, N. J.

19-го жовтня, о год. 9:30 дня врочиста Соборна Служба Божа в Українській Православній Церкві Вознесення при 675 So. 19th Street, Newark, N. J., та відпровадження Тлінних Останків на кладбище.

Членів Братства УСС, усіх колишніх Вояків Українців та все Громадянство сповіщуємо, що

бл. п. Тарас Володимир БАНАХ,

б. Український Січовий Стрілець,

помер дня 16-го жовтня 1956 р. в Нюарку.

Торжественна Панахида відбудеться у четвер, 18-го жовтня ц. р., о год. 8-ій вечора в каплиці похоронного дому Литвин-Литвин, 801 Springfield Ave., Irvington, N. J., а похорони в п'ятницю, 19-го жовтня, о год. 9:30 ранку з Української Православної Церкви Вознесіння Г. Н. І. Хр. на цвинтар.

Головна Рада Братства УСС

Подаємо до відома всім Друзям і Знайомим, що в суботу, 20-го жовтня ц. р., о 10-ій годині ранку в Українській Православній Церкві Вознесення на 19-ій вулиці 675 в Нюарку буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в 40 днів після передчасної смерти моєї дорогої Дружини бл. пам'яті

Катерини Андріївни ІЛЬЯШЕНКО

яка упокоїлась в Бозі 8-го вересня 1956-го року.
Просимо всіх прибути на Богослуження.
Горем прибитий Муж Покійної
МИКОЛА ІЛЬЯШЕНКО.

• ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ •

Miami, Florida
Маємо кімнати до винайму.
Пишіть або їдьте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th Terrace, Miami 32 Florida. — Phone FR 1-2692

Miami, Florida
• Маємо до винайму умебльовані апартаменти з кухнею, з начинням до варення, столовим накриттям — на тиждень $25 або $75 місячно.
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Str.
Miami 38, Fla.
Tel. Plaza 8-1078

• КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ •

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі.
12 штук за $1.00.
висилає за попереднім надісланням належитости
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

БАГАТО БОЛІВ ЗНИКАЄ
ПРИ ПОМОЧІ ЦІЄЇ ФОРМУЛИ

Це проголошення принесе велику радість тисячам хворим, які думали, що вже ніколи не будуть сміятися. Переконливі докази людей, які терпіли на нестерпні нервові болі або постійні болі запалення мускулів (Neuralgia або Neuritis) випробували, що ці терпіння можна скоро облегшити і то без застриків або постійного заживання ліків. Якщо Ви колись терпіли на болі мускулів і нервів, що неначе Вас палять і коли найменьший рух болючих місць є непереносимий; якщо рамена, плечі, ноги так болять, що Ви не можете працювати чи навіть спати — тоді певно будете вдоволені, коли це прочитаєте. Одна або дві дози цього чудесного ліку діє внутрішньо 4 різними способами і так скоро, що прямо тяжко повірити. Цей лік називається ANTRO. Ви можете одержати його, висилаючи цей вирізок до KINGSLY CO., Box 415, Dept. 30, Peekskill, N. Y. Не посилайте грошей, заплатіть поштареві $3.45 при доставі. Виповніть точно друком Ваше ім'я і адресу на обороті коверти і будете певні, що одержите ANTRO без опізнень.

ЧИ ШЛУНКОВА НАДКВАСОТА СПРИЧИНЮЄ ВАМ

ШЛУНКОВІ БОЛІ?

Багато огірчених через свою недугу, наберуть нової радости життя, коли дізнаються про винахід ліку, що зветься RUMIL, який наче чудодійним способом облегшує симптоми ШЛУНКОВОЇ НАДКВАСОТИ. Звичайні об'яви такого стану це: пече зга-га, тиснення газів, кваси, воніти та болі після їдження — після зажиття перших доз цього ліку, біль минає в кількох мінутах.

Байдуже, як довго Ви хворіли або які ліки вже заживали, скористайте з цієї чудової нагоди, щоб попробувати RUMIL без жадного риску. Якщо Ви зараз вишлете цей вирізок до TYNOL CO., Dept. 301, Box 321, Croton on Hudson, N. Y., вони вишлють Вам дві $3.50 фляшки за тільки $4.00 (плюс оплату COD). Ви щадите не тільки $3.00, але Ви маєте змогу уживати одну фляшку без риску. Якщоб RUMIL не поміг би Вам в жадному випадку, Ви можете повернути другу фляшку для повного звороту. Не посилайте грошей. Заплатіть тільки поштареві при доставі. Замовляйте тепер, доки пропозиція є актуальна. (Напишіть точно друком Ваше ім'я і адресу на зворотній стороні коверти і певно одержите RUMIL без опізнення.)

Читайте щоденник „Свободу"

МИХАЙЛО КАНЮК
Погребник
KANIUK
CHICAGO FUNERAL HOME
2321 W. Chicago Avenue
Chicago 22, Illinois
Phone: ARmitage 6-4575
Похоронне заведення існує вже понад чверть сторіччя.

Criterion Theatre
ТЕАТРАЛЬНА КАСА ТЕПЕР ВІДКРИТА
на Виключну Нюйоркську виставу*
Продукція
Cecil B. DeMille's
„ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ"
A Paramount Picture in Technicolor and Vista Vision
Дві вистави денно. — Всі місця резервовані.
Замовляйте тепер!

SCHEDULE OF PRICES AND PERFORMANCES	ORCH. LOGE	BALCONY
MONDAY thru FRIDAY Mats. at 2:00 P.M.	$2.40	$1.80
SATURDAY and SUNDAY Mats. at 2:30 P.M.	$3.30	$2.40
EVERY EVENING at 8:00 P.M.	$3.30	$2.40

All prices incl. tax. Holiday schedule and prices same as Sat. and Sun.

Criterion Theatre starting Nov. 9th
Broadway and 45th Street

*Продукція Сесіля Б. ДеМілля фільму „ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ" це виключно вистава в цьому театрі.
Під час висвітлювання, фільм не буде показаний в жадному іншому театрі міста.
• Місця на продаж 8 тижнів наперід. •

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ
Заходіть або пишіть по українські й другі платівки. **Висилаємо платівки по цілому світі.** Пишіть щодня по український каталог платівок.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 West Chicago Avenue, Chicago 22, Ill., U.S.A.

► ЦЕ НАЙКРАЩА НАГОДА В ЗДА ◄
Тільки наша фірма у Швеції може дати Вам такі ціни. Погляньте на них кілька!

20 lbs. найліпшого смальцю	$23.00
30 lbs. цукру	13.80
20 lbs. найліпшого рижу	17.80
10 lbs. смальцю і 10 lbs. цукру	19.50

В ці пакунки включені всі кошти — дозвіл висилки, мито, пошт. оплата, забезпечення і т. д.
Висилаємо також пакунки з новою й уживаною одежею.
Наше бюро відкрите від 9 рано до 9 вечора.
ATLANTIC GIFT SERVICE CO.
1824 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill. — Tel.: Everglade 4-5220

► УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
"ZORYA PARCELS OFFICE"
36 EAST FIRST STREET, Tel.: OR 4-3930 NEW YORK 3, N. Y.

Ґарантує найскорішу доставу ПАЧОК до всіх країн Европи.
Опаковує і висилає пачки безпосередньо до корабля. Полагоджує посилки повітряною поштою. Пачки переслані нам поштою до бюра, полагоджується до 3-ох днів.
Висилаємо: ПОЖИВУ, НОВУ і НОШЕНУ ОДЕЖУ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ і т. п.
„ЗОРЯ" веде власний склад усяких товарів: шкіру, мануфактуру, взуття з футряними вкладами, матеріяли на перини, хустки, панчохи, ґалянтерію, харчові продукти герметично замкнені і т. ін.
• Обслуга фахова. Даємо інформації і висилаємо цінники. •
Бюро відкрите щоденно від понеділка до суботи від 8-ої год. рано до 8-ої год. вечора.
► ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ПОВНИМ ДОВІР'ЯМ. ◄
За висилкове бюро „Зоря" — О. М. ДОРОШЕВИЧ.

Увага! Нюарк, Н. Дж., і околиця! Увага!
► У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
► ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ. ◄
United Package Express Co.
305 Market Street, Newark 5, N. J. — (near P.R.R. Station)
Mitchell 3-4067 — MArket 3-2277

- Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, суконні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шести тижнів. Посилки вислані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Пакунки доставляємо на пошту до 24 години. Висилка пакунків і доручення ґарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ.
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО ДО 4-ої ГОД. ПО ПОЛУДНІ.

United Package Express Co.
PACKAGES SENT TO ALL PARTS OF EUROPE
305 Market Street, Newark, N. J.
Тел.: (Newark) Mitchell 3-4067 — MArket 3-2277
(Біля Пенсилвенія станції в місті Нюарку).
Принесіть це оголошення зі собою, заощадите $2.00.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568